

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 268. Quinam à Principibus sæcularibus legitimari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

aliud exprimat, solos illegitimos naturales, non verò natos ex damnato concubitu seu spurios legitimare solent, possunt tamen & hos legitimare, si velint, utendo potestate sua absoluta, Reiffenst. *h. t. n. 56.* Wiestn. *num. 61.* cum communi; unde Imperator nonnullis Comitibus Palatinis eandem potestatem concedit, ut patet ex formula concessionis, quam adjicit Reiffenst. *n. 55.* vi tamen hujus facultatis concessæ eis plenè, etiam ad legitimandos spurios, adhuc non posse illos legitimare, ne quidem naturales illegitimos nobilium, nisi in rescripto Cæsareo exprimat, & si exprimat, non extendere se hoc rescriptum ad legitimandas proles naturales extendere se hoc rescriptum ad legitimandas proles naturales illegitimas, Baronum, Comitum &c. asserit Reiffenst. *n. 57.* citans Nolden de *stat. nobil. c. 16. th. 15.* Et hæc de principibus supremis de jure, nam de consuetudine competere posse potestatem legitimandi Principibus recognoscens superiorem, *n. 53.* & in specie de Electoribus & Statibus Imperii, utpote pro superiore recognoscens Imperatorem dicit ex Strick, de *usu modern. pandect. ad tit. qui sui vel alien. jur. §. 14.*

4. Resp. quartò: Possunt hi Principes legitimare quò ad omnia jura temporalia, honores, dignitates, officia quæcunque, nisi ex consuetudine aut singulari statuto requiratur ad ea, ut natus quis sit legitimus, qualiter legitimatos esse non posse Assessores in Camera Imperiali, Consiliarios Principum, nec titulum doctoratus consequi, ex Mynsing, *l. 4. obs. 31.* asserit Reiffenst. *h. t. n. 59.* ubi etiam ad suum ordinem recipi non posse taliter legitimatos juxta statuta generalia illius. Item quò ad successiones hæreditarias & quò ad omnia bona non tantum parentum, sed & consanguineorum, tam ab intestato quàm ex testamento obvenientia, non secus ac alii legitimi; ita etiam, ut eorum more agere possint querelâ inofficiosa, ut Covar. *cit. §. 8.* Mol. *cit. d. 173. n. 24.* Wiestn. *n. 60.* juxta §. *sin autem. Inst. de hered. que ab intest. & Arg. Novel. 89. c. 3. 8. 9.* & licet utendo ordinaria potestate & simplici legitimatione non legitimitur ad succedendum in feudo juxta *tit. 26. §. naturales lib. 2. feud.* neque in majoratu, ut Mol. *l. c. n. 10.* Castrop. *cit. §. 5. n. 18.* & quos citat Mol. de *primog. l. 3. c. 3. n. 9.* Covar. *3. var. c. 6. n. 7.* Jul. Clar. *l. 3. sentent. §. feudum, q. 83.* possunt tamen de potestate absoluta etiam ad illas successiones legitimare, etiam cum incommodo & præjudicio alieno, juxta *l. Prætor. ait. §. ff. ne quid in loc. publ.* nisi legitimandus ab illis successionebus ex voluntate constituentis feudum, majoratum, fidei commissum specialiter excludatur. Mol. *d. 174. in fin.* Covar. Castrop. *LL. cit.* aut etiam de consuetudine quarundam provinciarum, ut Sixtus V. in Bulla sua, *postquam verus,* apud Reiffenst. *n. 45.* De cætero nulla ratione iis competere potest legitimatione illa, quæ fit in radice matrimonii; quia, ut constat ex *c. 1. de Sponsal. c. tuam de ord. cognit. denegata* illis ab Ecclesia potestas tam tollendi quàm constituendi impedimenta dirimentia, ita cum Sanch. de *mat. l. 8. d. 7. n. 11.* Castrop. sed neque legitimare ullo modo possunt ad beneficia, ordines, dignitates, officia ullaque alia jura spiritalia, aut effectus ecclesiasticos, cum nullam habeant in spiritalibus potestatem. Abb. *in c. per venerabilem. h. t.* Covar. de *mat. p. 2. c. 8. §. 8. n. 14.* Castrop. *l. c.* cum communi, quod tamen attinet jus patronatus, esto sit spirituale; quia tamen rebus temporalibus annexi solet, possunt Principes sæculares illegitimos sibi subditos ad

R. P. *Leur. Jur. Can. Tomus IV.*

illud obtinendum habiles reddere indirectè, habitando illos ad succedendum in hæreditate, cui illud annexum. Covar. de *Sponsal. l. c. n. 18.* Mol. *d. 173. vers. item Azor. p. 2. l. 2. c. 14. q. 7.* quos refert & sequitur Castrop. *l. c. n. 19.*

Quæst. 268. *Quinam à Principibus sæcularibus legitimari possint.*

1. Resp. Præter ea, quæ de hoc dicta quæst. præced. loquendo hic de iis, de quibus magis dubitari poterat, num iis, concedi posset legitimatio. Primò, dum legitimare potest subditos suos, id sic extendendum, etiam si non solum ii, sed & bona, ad quæ legitimandi sunt, existant extra territorium legitimantis, secus, ut juxta probabiliorum, quam tenent Abb. *in c. per venerabilem. n. 23.* Covar. *l. c. n. 14.* Pont. *l. c. c. 6. n. 1.* Castrop. *l. c. §. 6. n. 3.* dum dicta bona sunt quidem sita in territorio legitimantis, legitimandus tamen non est subditus illius; siquidem hæc legitimitio est actus jurisdictionis, quæ exerceri non potest erga non-subditum; non obstante (quod est fundamentum oppositæ sententiæ) quòd hæc jurisdictione sit voluntaria, quæ aliàs ubique & à quocunque Judice exerceri potest, juxta *l. 2. ff. de off. proconsul. eò quòd jurisdictione voluntaria ea solum possit à quocunque Judice exerceri, quæ de consensu subditi prorogari potest, non verò ea, quæ à subditis non dependet, qualem dicit potestas legitimandi.* Neque ex eo de illa infertur contrarium, quòd per legitimationem hic & nunc consentientibus in eam parentibus aliisque interesse habentibus, nullum inferatur præjudicium; cum per talem consensum non acquiratur jurisdictione in non-subditum, juxta *l. privatorum. c. de jurisd. omn. Jud.* uti nec ea communicatur Principi ratione rei sitæ in ejus territorio; cum personam spectet, & non res, circa quas exercetur.

2. Secundò juxta probabiliorum, quam contra Jason. *in l. qui jurisd. præst. ff. de jurisd. & Pont. l. c. n. 5.* sectantur, Abb. *l. c. n. 13.* Bald. *in l. si consul. ff. de adopt. Covar. l. c. n. 20.* Mol. *d. 173. vers. princeps.* Castrop. *cit. §. 6. n. 6.* Princeps suum filium legitimare potest; eò quòd legitimitio licet sit sæpe jurisdictionis mixtæ, nempe voluntariæ & contentiosæ, quatenus sæpe fit invito & parte contradicente, & jurisdictione contentiosa à patre exerceri non possit in filium (quod est fundamentum contrariæ sententiæ) est tamen per se voluntariæ, & non nisi per accidens jurisdictionis contentiosæ; quin & jurisdictione contentiosa à parte exerceri potest in filium, dum hic consentit, esto, alii contradicant; nequit tamen vi talis legitimationis filius succedere in regno (idem est de Principatu) si à Republica statutum, ut solum legitimi succedant; cum tales legitimitati rescripto Principis non veniant nomine legitimorum, ut Mol. *l. c. & Mol. de primog. l. 3. c. 3. à n. 3.* Castrop. *n. 7.* De cætero habens à Principe potestatem legitimandi. V. G. Comes Palatinus non poterit adhuc suum filium legitimare; nisi fortè id ipsum in concessione potestatis legitimandi exprimat; quia talis potestas legitimandi proprium filium extraordinariè conceditur Principibus. Covar. *cit. §. 8. n. 21.* Castrop. *l. c.*

3. Tertio juxta probabiliorum, quam contra Paris. *l. 2. conf. 2. n. 23.* Alex. *vol. 2. conf. 87.* & alios tenent Decius *conf. 150. n. 10.* Covar. *l. c. n. 10.* Fachin. *l. 3. controrv. c. 59.* Pont. *l. c. c. 6. n. 6.* Mol. *d. 173. vers. ad quem.* & alii, quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 9.* arg. *Aub. quib. mod. natural. offic. sui. §. illud.* potest Princeps sæcularis legitimare filium clerici sæcularis ad honores & successiones, eò quòd in talem jurisdictionem habeat independentem à consensu patris illius clerici, (cum consensus ille requisitus

S

non

non fit ad prorogandam vel concedendam Principi laico jurisdictionem in ipsum patrem clericum, sed ad ipsum filium ejus laicum legitimandum, vel potius ad impediendum patris præjudicium; ut Castrop. l. c.) & bona, ad quæ legitimatur, esto sint exempta à tributis, dum possidentur à clerico, non tamen sunt exempta, quò minus post mortem illius alteri à principe applicentur, jus in iis succedendi concedatur, leges quoque, quæ per hanc legitimatorem relaxantur, non sunt canonicæ, sed civiles, verantes illegitimos succedere in bonis parentum tam clericorum quàm laicorum; adeoque huic legitimatorem nihil obstat; quamvis tamen, ut Castrop. l. c. cum Mol. l. c. vers. illud possit Pontifex sua lege statuere, bona clericorum ad filios eorum Spuriis, etsi à Principe legitimatos perveniant. Idem de filio clerici legitimando, constituto in ordinibus sacris, aut in minoribus unà cum beneficio ecclesiastico, vi cujus gaudeat privilegio fori, contra Decium conf. 150. à n. 4. Azor. l. c. c. 15. q. 5. Pont. l. c. n. 9. satis probabiliter, ut ipse faretur Castrop. sentientes contrarium, tuetur cum Covar. & Mol. n. 10. eò quòd talis filius ob leges civiles inhabilitantes filios Spuriis ad succedendum patri est inhabilis, contractà hac inhabilitate tempore, quò laicus erat, & quæ per clericatum non relaxatur, legum autem civilium relaxatio spectet ad Principes sæculares; sed neque clericus exemptus sit à jurisdictione laica (quod est fundamentum adversariorum) intellige directiva plenè) cum aliàs nullis

legibus civilibus obligari posset, quod est contra communiter receptam) sed à jurisdictione coercitiva.

4. Quarto: Possè quoque ab eis legitimari natos ex parentibus impeditis ad contrahendum matrimonium, tenent Covar. cit. §. 8. n. 4. Fachin. l. c. c. 57. in pr. Mol. d. 173. in pr. Pont. cit. c. 6. in fine, Castrop. l. c. n. 15. eò quòd hæc illegitimitas inducta sit jure humano, hoc autem jure inducta abrogari & immutari possunt Principis voluntate. §. sed naturali Inst. de jure natur. gent. & civil. his non obstante, quòd Princeps non possit copulam, ex qua nati, reddere legitimam, sicut non obstat, quò minus possit naturalem legitimare, quoad copulam, ex qua natus, non possit reddere legitimam; cujus ratio est à priore, quòd quò ad legitimatorem, quæ est restitutum natalium, non requiritur restitutum ex matrimonio, sed natalium ex natura, ut sic restitutum reputetur, ac si ex vero matrimonio natus, quamvis matrimonium inter ejus parentes esse non possit; ita Castrop. l. c.

Quest. 269. Aquibus, cum quibus & ad quæ cum illegitimis dispensari possit.

R Esp. ad ea sufficienter responsum à me in Foro benef. p. 1. à q. 267. quò lectorem remitto, uti & ad sect. 2. c. 1. §. 3. de legitimitate natalium, ubi magis in particulari tractata invenies aliqua ad hunc tit. spectantia aut re-
ducibilia.

TITULUS XVIII.

Qui matrimonium accusare possunt, vel contra illud testificari.

Quest. 270. Contra matrimonium vel pro eo quinam agere possunt & testificari?

1. R Esp. primò: Matrimonium contrahendum accusare seu impugnare ad illud impediendum, denunciando impedimenta potissimum dirimentia, si quæ sint inter Sponfos, possunt ac debent omnes, qui eorum notitiam habent, & ab hac impugnatione & denunciatione non repelluntur, nisi de malitiosa accusatione suspecti sint; ita habet communis; idemque est de testificando, modò aliàs testes sint idonei; imò si impedimentum probare possunt, & alià viâ Sponfos à matrimonio contrahendo dimovere nequeunt, sub pravi peccato denunciare obligantur, etiam jure divino ac naturali ob grave peccatum proximi & Sacramenti irreverentiam avertendam, juxta dicta rit. 3. de cland. despons.

2. Resp. secundò: Dum agitur de matrimonio jam contracto, sive quò ad separationem thori, sive ad dissolutionem vinculi, non omnes promiscuè admittuntur ad illud accusandum; sic enim primò, dum agitur ad separationem thori & cohabitationis ob commissum adulterium, nimiam sævitiam &c. ad accusandum admittitur solus conjux innocens, utpote cujus solius interest, & cujus favore principaliter jus illud petendi & separandi se à conjuge nocente inductum est. Innoc. Abb. ad hanc rub. n. 15. Nav. in man. c. 22. n. 22. Sanch. de mat. l. 10. d. 13. n. 3. Pirh. h. t. n. 1. Wiestn. n. 12. Arg. c. 5. de procurat. c. 4. de adult. & stup. secus est, si non ad divortium, sed ad canonicam & legalem pœnam de adulterio, dum illud publicum est, lumen-

dam tenderet accusatio; tunc enim à quolibet, modò mas sit & 25. annis major, juxta l. palam. §. 10. ff. de ritu nupt. fieri posset, juxta §. item lex Julia Inst. de publ. judic. Harprecht. ibid. n. 38. Wiestn. l. c. dum verò agitur ad dissolutionem matrimonii ob impedimentum ditimens, illudque sit impotentia, soli conjuges accusare possunt; quia horum solum interest dissolvere matrimonium, & hi in hoc casu juxta c. requisivisti. 33. q. 1. c. consultationi & c. laudabilem. de frigid. & maleficiat. sibi cohabitare possunt soluto matrimonio ut frater & soror. ita Pirh. h. t. n. 1. Canis. n. 2. Reiffenst. n. 3. Wiestn. n. 12. Item si impedimentum sit gravis metus vel error circa personam, solis conjugibus permissum est accusare matrimonium de nullitate; quia non tantum hos solos concernit, & hi impedimentum tollere possunt consentiendo in tale matrimonium, & id ipsum facere præsumuntur, si conscii talis impedimenti cohabitent, multoquoque magis, si se cognoscere, & quidem in secundo casu ne quidem ipsi conjuges; adeoque in hoc casu frustra foret accusatio ab aliis facta, Gonz. h. t. n. 3. Pirh. n. 1. Wiestn. n. 13. Reiffenst. n. 4. si impedimentum est consanguinitatis, affinitatis, publicæ honestatis, primò omnium ad accusandum admittuntur parentes, dein fratres & sorores, alii consanguinei, & his deficientibus extranei antiquiores viciniore, utpote quibus genealogia & propinquitas conjugum magis nota est. AA. iidem juxta c. 1. & c. notificamus. 35. q. 6. c. videtur. h. t. Ac demum si impedimentum est aliud, V. G. defectus parochi, professio religiosa, præter ipsos conjuges & consanguineos admittuntur etiam extranei veraces, & non suspecta fidei, maximè, si inter